Rimaszombat, 1907. november 3. 44. szám. Huszonnyolczadik évfolyam.

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés dija:
Egész évre . . 8 korona
Fél évre . . 4 korona
Negyedévre . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés dija:
Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:
Egy sor . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legczélszerübben posta-utalvány utján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Törvényhatósági élet.

A vármegye közönsége folyó évi október hó 30—31 én tartotta rendes évnegyedes őszi közgyülését. A közgyülésen a megyebizottsági tagok mintegy felerészben jelentek meg és az ügyek tárgyalásánál a megszokott érdeklődést mutatták.

A közgyülést délelőtt pontban 10 órakor nyitotta meg *Fáy* Gyula főispán. Az elnöklő főispán mielőtt a szőnyegen lévő ügyek tárgyalására kérné fel a közgyülés figyelmét, kegyeletes szavakkal emlékezik meg *Latinák* Rudolf megyebizottsági tag és volt ratkói járásbeli főszolgabiró elévülhetlen érdemeiről, kinek szivét nemcsak a hazaszeretet melege hevitette, de nemes jó lelkének hü tükrét képezi a halála után jótékony czélra adományozott 300000 koronás hagyománya. E mellett a megyebizottságnak egyik legbuzgóbb és értékes tagja volt. Elhunytát nemcsak a gyászoló család, de az egész vármegye közönsége fájlalja és tevékeny élete mint becses örökség maradt példányképül az utódokra.

Egyidejüleg szintén meleg szavakkal emlékezik meg a közel multban elhunyt dr. *Maurer* Arthur rozsnyói járási tiszti és megyei tb. főorvosról is, ki hosszu időn át szolgálta a közügyet és ezen idő alatt nemcsak a közegészségügy szolgálatában fejtett ki elismerésre méltó tevékenységet, de a közügy és társadalom más terén is egy igen értékes munkása volt vármegyénknek. Elhunytával tehát érzékeny veszteség érte törvényhatóságunkat.

Az elhangzott szép megemlékezés után *Hámos* László nyug. főispán, megyebizottsági tag emelkedett szólásra és megköszöni a főispánnak kegyeletes megemlékezését egyuttal inditványozza, hogy az elhunytak érdemei és emléke jegyzőkönyvben örökittessék meg s erről a gyászoló család részvétirattal értesittessék.

Majd *Szentiványi* Árpád országgyülési képviselő és megyebizottsági tag szólal fel és inditványozza, hogy a főispán emlékbeszéde egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglalva örökitessék meg.

Mindkét inditvány a közgyülés részéről egyhangulag fogadtatott el.

Ezután szokatlanul nagy csendben és figyelem kiséret között olvasta fel *Lukács* Géza főjegyző az alispánnak remek tollal megszerkesztett mindent felölelő részletes évnegyedes jelentését.

Az alispán jelentésében szintén szép és megható kegyeletes szavakkal emlékezik meg *Latinák* Rudof és dr. *Maurer* Arthur elhunytáról. Majd a vármegye vagyonának és értékeinek állami kezeléséről emlékezik meg, a melyet azután élő szóval is fejtegetni kiván. Nem vagyok egy pillanatig sem megnyugodva, vezette be előterjesztését *Bornemisza* László alispán. Addig, mig a vármegyei pénztár és számvevőség felügyeletem és ellenőrzésem alatt állott minden pillanatban volt alkalmam akkor, a mikor jónak láttam, a pénztárt megvizsgálni és felvilágositásokat, jelentéseket kivánni, a mely körülménynél fogva mindenkor tudtam az alapok és a pénztár állását. Ma egészen máskép van, mert a teljes ellenőrzés és vezetés kiesett a kezemből.

A számvevőség felülvizsgálását és véleményét kivánó ügyek késedelmes ellátásban részesülnek. Hogy mi ennek oka, a jelentést tévő alispán nem tudja, mert nem is ismeri a számvevőség berendezését és munkabeosztását, mert az nem tartozik hatáskörébe. A számvevőségi utasitás szakaszai azonban, melynek alapján alispáni hatáskörénél fogva joga van intézkedni, nem tartatnak be pontosan. Ily körülmények között a felelősséget a jelenben, ugy mint a multban, mig a felügyelet és ellenőrzés teljesen az ő kezében volt, nem vállalhatja. Kéri ez irányban a megye közönségének bölcs intézkedését.

A vármegyei közgyülés figyelemmel arra, hogy az alispán már másodizben teszi e jelentést: Győrvármegye közönségének átirata kapcsán is felir az országgyülés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz, a megyei számvevőség és pénztárak visszaállitása iránt, egyben megkeresi a kir. pénzügyigazgatóságot is a számvevőség utasitása czéljából.

Majd reátér az alispáni jelentés az állategészségügyi állapotokra. Az alispán élő szóval is kiemeli, hogy két helyen már sikerült a veszedelmes ragadós száj- és körömfájást helyhez kötni, egy esetben azonban, Osgyán községben erélyesebb intézkedésre volt szükség, mert a beteg állatokkal e betegség Nógrádból hurczoltatott be Nógrádmegye alispánját azonban sürgősen megkereste szigoru zár elrendelése czéljából a mire kézhez is vette már Nógrádvár megye alispánjának erélyes és megnyugtató rendelkezését.

Máriássy Andor megyebizottsági tag a tapasztalatok alapján gyakorlatilag szól e kérdéshez és teljesen helyesli az alispán szigoru intézkedéseit.

A fontosabb tárgyak közül ki kell még emelnünk a megyei távbeszélő hálózat teljes kiegészitését. Tudvalévő, hogy a központ: Rimaszombat, már — a garamvölgyi járást és Dobsina városát kivéve — össze van kötve telefonnal az összes járási székhelyekkel és városokkal; de mivel ez sok költséggel jár, egyszerre nem lehetett az egész vármegyét a kivánt keretben mindenhol a hálózatokkal keresztezni. *Szontagh* Andor megyebizottsági tag, országgyülési képviselő szólal fel e kérdésben, örömének adván kifejezést, hogy már ennyire haladt a telefon létesitése. Kivánatosnak tartja, hogy ugy a köz, valamint magán érdekből is ne csak a járási központok, de az egyes körjegyzőségi székhelyek is mielőbb távbeszélő hálózattal köttessenek össze. Megvan győződve arról, hogy mielőbb oly hatalmas érdekeltséget lehet összehozni és megalakitani, a mely nagyobb anyagi áldozatok árán is megfogja e kérdést oldani, kéri az alispánt, hogy ily értelemben is lépjen actióba. Az alispán erre kijelenti, hogy szives készséggel fogja ez irányban is a tárgyalásokat megkezdeni és annak eredményéről jelentését megfogja tenni.

Putnoky Mór országgyülési képviselő, megyebizottsági tag interpellál ez után a járások szaporitása érdekében. Tudomással bir arról, hogy e kérdés és tervezet kidolgozására évek előtt egy bizottság lett kiküldve, a mely bizottság munkálatait ez ideig sem terjesztette be. Alispán nyomban válaszol, hogy ő a bizottságot már több izben hivta össze, de a tagok határozott kivánságára az nem jöhetett ez ideig össze és ugy a munkálatok sem voltak elkészithetők. — *Szentiványi* Árpád bizottsági tag csak megerősiti az alispán kijelentését. Egyébként az alispán kijelenti azt is, hogy ismételten összefogja hivni a bizottságot.

Ez után egy országosan nagy port vert kérdés, a czigányügy rendezése került szőnyegre. E kérdésnél fokozott érdeklődést mutattak megyebizottsági tagjaink és sok részről történt felszólalás. A már több izben felemlitett kérdésnek jelenleg az képezte az alapját, hogy *Pósch* Gyula megyebizottsági tag egy szépen megokolt inditványt terjesztett be, melyszerint a kóborczigányok ügye csak országosan volna sikeresen rendezhető. Hivatkozik a gyámi törvényre és a f. év október hó 1 én életbe lépett 60000. számu belügyminiszteri rendeletre, mely szerint azon szülőktől, kik gyermekeiket nem képesek megfelelő erkölcsi nevelésben részesiteni, gyermekeik elveendők, illetve az illető apák atyai hatalmuktól megfoszthatók. Kérdi, ha vajjon, hol lehet ez intézkedést jobban alkalmazni, mint épen a kóbor oláhczi-

TÁRCZA.

Halottak napja.

Irta: BODNÁR ZOLTÁN.

Elérkeztél ismét az ősznek jöttével. Letarolt a föld; virágtalan a mező; elveszett a fáknak buja lombsátora; az enyészet szele elsöpörte az ős természet lüktető élet erejét, ágyat vetett az aludni készülő természetnek.

A siró őszi szél végig sivit a kopár mezőkön, megszaggatja a föld diszeinek, a fáknak megsárgult leveleit, őrült tánczot járat velük, majd szeszélyes játékát végezve lecsapja őket az enyészet nagy temetőjére.

Ismét itt vagy elhalt szeretteink emlékének szomoru napja! Az élet küzdelmei és örömei által lekötött mindennapiság zajából mintegy tilalomfa emelkedve ki, emlékezteted az emberiséget a mulandóságra, az enyészetre.

Belemarkolsz az emberiség érzelem és sziv világába; jogot formál hozzád a koldus és a király; a szegény és a gazdag; az ép és a nyomorék, mert hiszen mindegyiknek van kit siratnia, mindegyiknek van kire emlékeznie. Az egész emberiségnek szomoru emléknapja vagy.

É nap a halottaké; e nap a halottak emlékének van szentelve.

Magába száll e napon az élet javaiba és gyönyöreibe duskálkodó, a sors csapásai által üldözött, mindegyiket áthatja az elmulás gondolata.

Zarándoklás indul meg e napon a temetők felé, benépesül a halottak néma birodalma. A sirokon a szeretet, a hála és kegyelet virágai pompáznak, s kigyulnak az emlékezésnek szomoruan pislogó mécsvilágai.

Az ég boltján is kigyulnak a csillagok milliárdjai, az ezer évek óta elhunyt lelkeknek örök mécsesei.

Évezredek óta eljön évről évre, a föld, ez az öreg nagy temető, a keret — marad a régi, csak lakói változnak. A régi romján uj élet fakad, ujabb és ujabb generációk jönnek, a kik harmadiziglen még kigyujtják az emlékezésnek gyöngén pislogó mécsvilágát, de ennél tovább már nem terjed ki az emlékezésnek és érzelemvilágnak határvonala.

A feledés nagy fátyola betakar mindent, kivéve a nemzetek nagy fiainak emléke fölött virrasztó nemzeti kegyeletet, a mely bevilágit a rég letünt századok dicső és hősi tettekkel ékes korszakába. Minden a földön az enyészet jegyében születik és jön létre; mindenre a földi mulandóság bélyege van rányomva. Nascimur, ut moriamur, születünk, hogy meghaljunk! az idők végtelenségéhez képest az emberi élet kérész életü, feltünik s nemsokára jön siri alkonya.

E rövid földi élet utja is a küzdés, szenvedés és csalódás köveivel van kirakra; abszolut boldogság nincs a halál előtt, miként azt a latin bölcs mondta: „Ante mortem nemo est beatus", halála előtt senki sem boldog.

A földi absolut boldogságnak egyik legnagyobb akadálya a természet örök törvénye: a mulandóság, a halál. Elveszitjük azokat, a kik nekünk e földön a legkedvesebbek; elveszitjük azokat, a kik szivünkhöz hozzávannak nőve.

A hivalkodó élettől elütő, szivünket átható kép tárul halottak napján szemeink elé: Itt a korán árvaságra jutott gyermek forró könnye áztatja elhunyt gondos szülői sirját; ott özvegyi fátyolt lebegtet a rideg őszi szél; egyik sirnál a szerető szülő siratja élete volt reményét, a dédelgetett gyermeket, a másiknál a testvéri és rokoni sziv fájdalma sajog.

Csendes resignáczióval hagyjuk el a siri világot, a holtak birodalmát, megszállja lelkünket a mulandóság gondolata. Az idő kereke forog, minden évben elhozza a halottak napját; mi is kikerülünk a temetőbe. Sirunk felett fü fog sarjadni és virág fakad, a melyet évről-évre elhervaszt az enyészet szele; a kik most kijárunk, mi is pihenni fogunk, s az utánunk jövők sirjainkhoz kijönnek a temetőbe.

gány csapatoknál? Inditványa általános helyes lyesléssel fogadtatott. Az alispán köszönetének kifejezése mellett teljes mérvben osztja *Pósch* Gyula inditványát, azonban addig is, mig e kérdés országosan rendeztetnék, proponálja: mondja ki a közgyülés, hogy a magukat a vármegye területére illetékesnek tartó kóbor czigányok illetősége állapittassék meg, a nem ide való illetőségü czigányok illetőségi helyükre vagy a megye határára tolonczoltassanak, ha az illetőség megállapittatik, az ide való illetőségü családok hatósági kényszer utján telepittessenek le, illetve helyhez köttessenek, az igy letelepitett czigányoktól vonassék meg a lovakkal való kupeczkedés, vagy az csak egy tagnak adassék meg, a család többi tagjai pedig a községet el ne hagyhassák. Mivel a kóbor czigányok elég pénzzel rendelkeznek arra, hogy az illetékes községektől helyeket vásárolhatnak: a községek köteleztessenek hely kijelö'ésére.

E kérdésnél sok részről, különösen a járásbeli főszolgabirák részéről — az idegen családok eltolonczolását illető'eg — történtek felszóllalások és éles ellentétek.

A vita eredménye azonban abban csucsosodik ki, hogy ugy *Pósch* Gyula, valamint az alispán inditványát elfogadták.

Elismerjük, hogy nagy munkát fog adni az alispán inditványának végrehajtása első sorban magának az alispánnak, azután a járásbeli főszolgabiráknak és végül a községeknek, de mig ez ügy országosan rendeztetik, egyedül ez ira vezető intézkedésnek ezt kell részünkről is helyesnek tartani Annál is inkább, mert egyikmásik kóbor czigánybanda vajdája már is megnyugodott az alispán tervében és kérelmezte az alispánt, hogy telepitessenek le *Osgyán*, *Hárskut*, *Jólész és Barka* községekben, mert máskép a község nem türi őket, illetve nem veszi be kebelébe. Magok a vajdák fogják megjelölni azokat a családokat, mely nem törzsükből származik és ők magok is közre fognak hatni, hogy ezen nem ide való családok kitolonczoltassanak. Ez utóbbi körülmény nagyon meg fogja könnyiteni a hatóságok eljárását és ennek figyelembe vételével sikeresebben lesz e kérdés megoldható, mint gondolnánk

Fontosabb tárgyak közül kiemeljük még, hogy a vármegyei székház épitési költségeire felvett törlesztéses kölcsönre a vármegye ismét 1908 évre 1% pótadót szavazott meg

Garamkohó (Pohorella) garamvölgyi nagy község nevét a vármegye a belügyminiszternél „*Koháriházára*“ kéri változtatni.

Ezután a rendes folyó ügyek nyertek elintézést és a községi számadások és költségvetések letárgyalása. A közgyülés csak 31-én a délutáni órákban nyert befejezést.

A vármegyei közigazgatás állapotáról az alispán jelentése ad teljes és hü képet, miért is azt egész terjedelmében folytatva közöljük:

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyülés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi idő alatti állapotáról van szerencsém rendszerinti tiszti jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni:

Azonban mindenekelőtt jelentésem során kegyelettel kivánok megemlékezni azon valóban sulyos veszteségről, mely ez idő alatt vármegyénk közönségét érte, bizottságunk érdemekben gazdag buzgó tagjának Latinák Rudolfnak folyó évi augusztus hó 18 án áldásos élete 86 ik évében Poloszkón bekövetkezett gyászos elhunyta által.

A boldogult az 1848 iki, az 1861 iki és 1867 iki évtől 1869 ik évig mint az akkori ratkói járás főszolgabirája állott vármegyénk tisztviselői kötelékében. Az önvédelmi harczban mint nemzetőrszázados vett részt és az összevont gömöri nemzetőrség négy századának élén, 1849 ik évi február 25 én a Murányba előnyomult hurbanistákat megtámadván, vitéz küzdelem után azok nagy veszteségével vissza verte. Az 1869 ik évtől 1872 ik évig mint a kövii választókerület képviselője az országgyülésen tevékeny részt vett a nagy alkotások békés munkálataiban. Majd később az 1892 ik évig melegen érdeklődő tagja volt bizottságunknak, alapos képzettsége, széleskörü ismeretei és gazdag tapasztalatai által hathatósan elősegitette közügyeink intézését és minden szerénysége mellett is, vármegyénk egyik vezéralakjává emelte a közbizalom és közszeretet, mely személyét valósággal körülövezte

Később csendesen visszavonult a nyilvános politikai közélettől és poloszkói vasgyárának vezetésével foglalkozott, de emellett csendes magányában is szivesen fogadta igaz barátai látogatását és ifjui hévvel vett részt a nevezetesebb kérdések és események megbeszélésében. Jótevő tanácsadója és áldozatkész gyámolitója volt az egész ratkóvölgyi lakosságnak, kik igazi szeretettel és mély tisztelettel ragaszkodtak mindvégig személyéhez.

Arany-tiszta jelleme, puritán becsületessége, önzetlen hazaszeretete, szivjósága, igaz barátságos érzülete, áldozatkészsége és ritka szerénysége, személyének kiváló tulajdonságai megnyerték mindenkinek, ki vele érintkezésbe léphetett, szeretetét, tiszteletét és becsülését.

Igaz részvéttel mély megilletődéssel álltunk ravatalánál hogy kifejezést adjunk hálás kegyeletünknek!

I az fáidalommal gyászoljuk elhunytában, az igaz őszinte barátot és azon mindinkább ritkuló hazafiak egyikét, kik a nagy időknek társa és tevékeny részese s a nemzeti nagy átalakulásnak, igaz hazafiságuk mély érzetétől áthatva önzetlenül hűséges munkásai váltak és nemes példájuk által az utókör háláját és elismerését kiérdemelték.

Egész életéhez és fenkölt jellemének gondolkozásához méltó volt végakaratának megnyilatkozása is. Végrendeletében megtakaritott jelentékeny tőke értékének fele részét azon rokonainak hagyományozta, kiket a maga szivéhez legközelébb állóknak tartott — másik felét pedig, mintegy 300000 koronát jótékony alapitványokra fordittatni rendelte.

Ezek között első helyen a gömörmegyei magyar közmüvelődési egyletnek hagyományozott egyszázezer koronát 4%-os magyar korona járadékban alapitványul, kizárólag azon községek javára, melyek hajdanta a ratkói járáshoz tartoztak; — miután ezen vidék, különösen a felvidék köznépe egész életén át ritka jóindulattal viseltetett irányában és azt most ezzel viszonozni kivánván, annak kamatait ezen vidék köznépe szellemi és anyagi jólétének előmozditására forditani rendelte.

A Gömör- és Kishontvármegyei muzeumnak — átlévén hatva ezen intézmény fontos kulturális missiójától — hagyományozott ötezer koronát A ratkói nemes ágostai evangelikus egyháznak hagyományozott 10000 koronát, — ez által a közöttük fennállott jó szomszédi viszonyt meghálálni és a vallásosságnak és a népnevelésnek magasztos czéljait előmozditani kivánván.

A kopárhegyi ág. ev. egyháznak 2000, a filléri, a dombosmezői, a balogéri, a gerliczei, a poloszkói és a borosznoki ágostai evangelikus egyházaknak egyenként ezer koronát, összesen 8000 koronát hagyományozott.

Mind ezen rendelkezések igaz megnyilatkozásai az ő áldozatkész nemes jószivének és emberbaráti fenkölt gondolkozásának!!

Ily hiven és magasztosan betöltött életpálya után — szivem igaz érzetéből fakadó hálás kegyelettel teszem le a kiérdemelt méltó megemlékezésnek ezen szerény, de hervadhatlan virágait behantolt sirhalmára, azon legbensőbb kivánságunkkal: legyen pihenése csendes — általa annyira szeretett poloszkói kertjének százados tölgyei alatt!!! -- Emléke pedig legyen áldott! és maradjon hiven megőrzött körünkben!!

Ezek után a tekintetes vármegyei közgyülés közérzületének óhajtok kifejezést adni azon tiszteletteljes előterjesztésemmel: hogy a boldogult gyászos elhunyta felett érzett igaz részvétünknek, mély fájdalmunknak és hálás kegyeletünknek — el nem évülő érdemeinek elismerése mellett — jegyzőkönyvünkben kifejezést adjunk! és ezen elhatározásunkat a boldogult gyászoló családjának részvétiratban juttassuk tudomására

Mély megilletődéssel kivánom továbbá bejelenteni, hogy csak nehány nappal ezelőtt, ujabb érzékeny veszteség érte vármegyénk közönségét és vármegyénk tisztikarát, régi hűséges buzgó tagjának Dr. Maurer Arthur rozsnyói járási és tiszteletbeli főorvosnak Rozsnyón f. hó 22 én történt gyászos elhalálozása által.

A boldogult 27 évig állott vármegyénk tiszti szolgálatában, kiváló buzgalommal teljesitve hivatalbeli nemes emberbaráti hivatását. Magas müveltsége, kiváló képzettsége, humánus gondolkozása, igaz barátságos érzülete által megnyerte és kiérdemelte a közbecsülést, az elismerést, mindnyájunk szeretetét és tiszteletét.

Mély fájdalmunk és őszinte részvétünk igaz érzetével bucsuzunk elköltözött felejthetetlen tiszttársunktól, szeretett barátunktól!

Ezen érzelmektől áthatva, a tekintetes vármegyei közgyüléshez azon tiszteletteljes előterjesztéssel járulok: hogy mély fájdalmunknak és igaz részvétünknek — érdemeinek méltó elismerése mellett — jegyzőkönyvünkben kifejezést adjunk és ezen elhatározásunkról a boldogult mélyen sujtott gyászoló családját részvétiratunk által értesitsük.

Különben mult közgyülésünk idejétől oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatást nagyobb mérvben megzavarta vagy éppen akadályozta volna, elő nem fordult.

A vármegyei tisztikar törvényszerinti kötelességének általában megfelelt és a vármegyei közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvényszerinti elintézésben részesittettek.

A vármegyei közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásokról, valamint ezek fedezetére szolgáló bevételekről, az 1908 ik évre elkészitett költségvetés, mely szerint a szükséglet főösszege 270172 korona 98 fillérben, a fedezet főösszege 247185 korona mellett 22987 korona 98 fillér állami pótjavadalmazás kérelmezése által fedezendő hiánynyal irányoztatik elő, az állandó választmány beható tárgyalása után, ezen közgyülésünknek fogja egyik kiválólag fontos tárgyát képezni.

Áttérve vármegyei utiügyeinkre, felemliteni kivánom, hogy a vármegyei kezelés alatt álló utvonalakra a folyó évben költségelőirányzatilag megállapitott fedanyag a vállalkozók által már kiszállittatván és előállittatván — bizottságilag leendő átvételére az intézkedést már megtettem.

A kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt kir. számvevőség kimutatása szerint:

A folyó évben utadó fejében kivettetett	236864·95 kor.
Előző évi tényleges hátralék volt . .	31155·91 kor.
Befizetendő volt összesen	268020·86 kor.
Ebből töröltetett	4781·57 kor
Maradt befizetendő	263139·29 kor.
Ebből folyó október hó 15 ig befizetve lett	93765·10 kor.
Maradt hátralékban	169274·19 kor.

Ezen hátralék a következőleg oszlik meg:

a) A nagyrőczei kir adóhivatalnál van	24691·78 kor.
b) A rimaszombati kir. „ „	78877·13 kor.
c) A rozsnyói „ „ „	36846·45 kor.
d) A tornaljai „ „ „	27858·83 kor.
Vagyis összesen:	169274·19 kor.
Ebadó fejében a folyó évben előiratott	8612·50 kor.
Mult évi hátralék volt	103·50 kor
Összesen befizetendő volt:	8715·50 kor.
Erre befizetve lett október 1-éig . .	1193·— kor
Marad hátralék:	7522·50 kor.

A vármegyei szabad rendelkezési alap javára a folyó évre megszavazott 1% os rendes pótadó — és II ik Rákóczy Ferencz fejedelem és bujdosó társai tetemeinek ünnepélyes örök nyugalomra elhelyezése alkalmából felmerült költségek fedezésére ugyanezen pénztárba megszavazott 1%-os rendkivüli pótadó kivetési munkálata a kir. számvevőség által — többszörös szorgalmazás daczára ez idén el nem készittetvén — ezen pótadó egyénenkénti kivetésére nézve az intézkedés megtehető és az előirás elrendelhető nem volt.

A mult évi kivetés alapján ezen pótadóra szeptember hó végéig befizetve lett 4168 kor. 8 fillér.

Igen megnehezíti vármegyei pénztári ügyeink elintézését, a vármegyei utadónak, valamint a pótadónak kivetését és rendszeres beszolgáltatását, azon körülmény, hogy a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a munkakörébe beosztott pénztári folyó ügyeket általában hosszadalmasan intézi el; a kivetési munkálatokat minden sürgetés daczára is nagy késedelemmel teljesiti. — Az utasitás értelmében a nyilvántartás és ellenőrzés általában hatáskörébe tartozván, — a készpénzmaradvány gyümölcsözőleg leendő elhelyezésére és illetve a folyó számla tartozások törlesztésére nézve — daczára, hogy az utasitás 41. § a ezt kötelezőleg és világosan minden hó 5-én elrendeli, — az állampénztárhoz intézendő rendelet tervezetét az alispánnak a legtöbb hónapban bemutatni elmulasztja. Ennek következtében mig egyrészről egyes vármegyei alapok pénztára jogosulatlanul, kamat különbözettel terheltetik, mig másrészről egyes pénztárhoz sokszor nagyobb összegü készpénz indokolatlanul bent marad, ahelyett, hogy gyümölcsözőleg elhelyeztetett vagy az alapot terhelő és nagyobb kamat mellett felvett folyó számla tartozás törlesztésére forditatott volna

Ezen késedelem és mulasztásért a felelősség, bár másoktól származik is, természetszerüleg csakis a számvevőséget terhelheti. Midőn tehát ezen körülményt kötelességszerüleg bejelentem, egyidejüleg felkérem a tekintetes vármegyei közgyülést, hogy miután az én felhivásaim sikeres eredményre nem vezettek, ugy vármegyei pénztári ügyeink rendszeres, pontos kezelésének és vezetésének biztositása érdekében a szükséges intézkedéseket ez alkalommal megtenni méltóztassék.

A vármegyék központi pénztári teendőinek a vármegyék székhelyén levő kir. állampénztárakra és a vármegyei központi számvevőségi teendőknek a kir pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségekre az 1902. évi III-ik t. cz. által történt átadása után sok felszólalás és kifogás emeltetett az életbeléptetett eljárás és kezelés ellen és a törvényhatóságok majdnem kivétel nélkül feliratilag a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállitását kérelmezték.

Kétségtelen, hogy a törvény intézkedése folytán a vármegyének ez legfontosabb önkormányzati joga, pénztárának, alapitványainak és tőkéinek kezelése és ezen összes ágaknak ellenőrzése, gazdasági ügyeinek önálló vezetése vonatott el és helyeztetett állami kezelésbe.

Hogy mily hátrányos befolyása volt a törvény ezen intézkedésének a vármegyék belkormányzatára és az önkormányzatból kifolyó jogok törvényszerü gyakorlatára, azt a legközelebb mult év eredményei elég világosan beigazolták.

De az életbelépte'ett eljárási és kezelési rendszer magában véve is hátrányosan érinti és megnehezíti a vármegyei pénzkezelést és különösen a vármegyei utiügyek rendszeres elintézését.

Nehézkes és késedelmes az eljárás a pénzkezelés, nyilvántartás és ellenőrzés egész vonalán. Az irásbeli érintkezés kizárja a jó közigazgatás helyes alapját, a közvetlenség és szóbeliség által elérhető *gyorsaságot*. Legfőbb hátránya pedig ezen kezelésnek, hogy a törvényhatóságnak és első tisztviselőjének a vármegyei vagyon helyzetéről, az egyes alapok állásáról *nem lehet* pontos tudomása, mert a számvevőség a vármegye rendelkezése alatt álló alapok állását csakis az összes adóhivatali naplók beérkezése és átvizsgálása után mutatja ki és mikor a jelentés az alispánhoz *beérkezik*, az abban feltüntetett adatok már *tényleg* igen lényeges változást szenvedhettek.

Midőn a vármegyei pénztár és számvevőség fennállott, az alispánnak a rendszerinti havonkénti vizsgálatok alkalmával, de különben is minden napon módjában állott biztos és alapos tudomást szerezni az egyes pénztárak és alapok állásáról és ezek szerint teljes megnyugvással tehette meg intézkedéseit és illetve előterjesztéseit.

A legközelebbi mult tapasztalatai által is megerősitett határozott meggyőződésem, hogy jövőre a vármegyéknek, mint az alkotmány védbástyáinak önkormányzati törvényes jogkörükben az egész közigazgatás rendszeres vezetésénél és kezelésénél és ezen nagy felelősséggel járó alkotmányos állami feladat teljesitésénél mulhatlanul szükségük van arra, hogy az intézkedéseik végrehajtását biztositó eszközöket rendelkezési jogkörükbe visszanyerjék és e czélból házipénztáraikat és alapitványi tőkéiket rendeltetési czéljaiknak megfelelőleg saját törvényes hatáskörükben kezelésbe vegyék és azok felett rendelkezzenek. A vármegyei pénztáraknak és számvevőségeknek visszaállitását tehát feltétlenül és elkerülhetetlenül szükségesnek tartom

Épen ezen okokból Győrvármegyének ujabban érkezett és ezen közgyülésünk tárgysorozatába felvett hasontárgyu átiratát bátor vagyok már most előzőleg is a tekintetes vármegyei közgyülés becses figyelmébe és támogatásába ajánlani.

A személy- és vagyonbiztonság ez idő alatt a szokottnál nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

Azonban daczára mult közgyüléseinkben elrendelt korlátozó intézkedéseinknek, még most is általános a panasz az oláh czigányok által kóborlásaik közben elkövetett kihágások és tolvajlások miatt.

Elkerülhetlenül szükségesnek tartom a kóborlást a legerélyesebben megszoritó intézkedések életbeléptetését. Mennyiben azonban ezen fontos kérdés beadott külön inditvány folytán épen ezen közgyülésünknek tárgyát fogja képezni, javaslataimat ez alkalommal leszek bátor előterjeszteni.

A vármegye területén a lakosság helyzete általában kedvező és megnyugtató. Megélhetési és kereseti viszonyai pedig mindenütt igen kedvezők, sőt már a legnagyobb részben vármegyénk területén a munkáskezek hiánya általános panaszra szolgáltat okot.

Annál feltünőbb, hogy daczára ezen kedvező kere-

seti viszonyoknak és a magasra szökött munkabéreknek az Amerikába való kivándorlás még mindig folyamatban van, sőt ez évben már feltünően sok munkaképes nő és felserdült leány is vándorolt ki.

A kivándorlás mérvére nézve tiszteletteljesen bejelentem, hogy folyó évi október hó 1-ig beadatott hivatalomhoz Amerikába szóló utlevél elnyerése érdekében 2316 kérvény 3019 egyén részére. A mult évi 2933 egyénnél, tehát 86 egyénnel több vándorolt ki ez ideig.

A vármegye területére könyöradománygyüjtésre engedélyt kiadtam 24 egyén részére, a m kir. belügyminiszterium pedig egyes egyházak részére gyüjtési engedélyt adott 9 esetben

Házalási engedélyre szóló könyvecske kiállittatott 67 egyén részére, az utolsó negyedben ebből 7 egyén részére állittatott ki.

A hasznos háziállatok egészségi állapota, a menynyiben a sertésvész és sertésorbáncz még mindig sok községben járványszerüen fellépett és a ragadós száj- és körömfájás már négy helyen hurczoltatott be, kedvezőnek nem minősithető

A szükséges óvintézkedések legszigorubb foganatba vételét elrendeltem és a legerélyesebb ellenőrző felügyelet gyakorlata iránt az intézkedést megtettem. Ennek sikeres eredménye képpen bejelenthetem, hogy a ragadós száj- és körömfájást 2 esetben sikerült helyhez kötni s ott már teljesen megszünt (Bánrévén és Rimaszombatban) és teljesen jogosult azon véleményem, hogy a szigoru intézkedések betartása folytán másik két helyen is sikerülni fog helyhez kötve tovább terjedését ezen veszedelmes fertőző betegségeknek megakadályozni.

A főállatorvos hiteles kimutatása szerint a folyó hóban következő állati ragadós betegségek fordultak elő:

Lépfene 1 esetben.
Veszettség 1 esetben.
Rühkór 2 esetben.
Ragadós száj és körömfájás 2 esetben.
Sertésorbáncz 16 esetben.
Sertésvész 63 esetben fordult elő.

Ezek után végezve jelentésemet és az egyes vármegyei közérdekü ügyek tárgyalása alkalmával előterjesztéseimet a tekintetes vármegyei közgyülés mindenkor tapasztalt méltányló figyelmébe és jóindulatába ajánlva kiváló tisztelettel maradtam

Rimaszombatban, 1907 október hó 28 án.

Bornemisza László, alispán.

Közös konyha.

Bár kevés az apostol, mégis rohamosan terjed az eszme és hódit mindenütt: közös konyhát létesiteni. *Miskolcz*, *Balassagyarmat*, *Losoncz* és *Rozsnyó* már megalakitották a közös konyhát A fővárosi lapok szerint pedig: a hires város *Kecskemét* 200 taggal létesitette a közös konyhát. Hódit az eszme, mert mindenki szükségét érzi ennek. Városunkban is már a körözött ivet 30 an irták alá, megvan tehát a remény, hogy lesz közös konyha.

E czélból a szervező bizottság a következő meghivót adta ki és lapunk utján kéri az érdeklődőket a megjelenésre:

Meghivó

Felkérjük tisztelettel mindazokat, kik a közös konyha érdekében körözött ivet aláirták, valamint azokat is, kiket e kérdés érdekel, hogy *folyó hó 4 én, azaz hétfőn délután 5 órakor a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében* megjelenni és a tanácskozásban részt venni sziveskedjenek. Czélunk az értekezleten a közös konyha létesitése kérdésében végleg határozni.

Rimaszombat, 1907. november hó 3 án.

A szervező bizottság.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujitották avagy hátrálékaikat ki nem egyenlitették, hogy ugy az előfizetést megujitani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenliteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR KISHONT“ kiadóhivatala.

A temető ünnepe. November elsején: a béke és szeretet ünnepén a hamisitatlan egyenlőség birodalma, a máskor zajtalan csendes temető megnépesült; sürgés, forgás, élénk mozgalom költözött a halottak sivár országába, hol mindenki egyformán érzi az ember kicsinységét s a jó Isten hatalmas nagyságát. Az örök álmukat alvó elhunytak mohlepte, füvel benőtt sirbantjait virágokkal, koszorukkal boritották azok, kik előtt a halottak emléke kedves és szent. Kigyultak estefelé a halvány fényü mécsesek s árasztották fényüket az őszi szellő által meg-megrázott s elsárgult leveleiket hullató fák gyér lombjai között . . . A sirbantra borulva forró könynyel öntözték a bánatos gyászolók, kik között nem egy siratta elvesztett boldogságát, reményét, mindenét! . . . Délelőtt a *Ragályi* Géza uj siremlékét az egész nagyszámu család tagjainak jelenlétében felszentelte *Széman* Endre prépost pl bános. Délután a Süteő féle sirboltban is megkondult a harang, s felcsendült a *Szücs* György ev. ref. kántor érczes hangja: mély érzéssel adta elő a *Bodor* István főgimnáziumi tanár költői lelkéből eredő következő alkalmi éneket:

„Mint óltártüz illatárja,
Száll a hü férj hő imája
Fel, fel a menny fényhonába,
Honnan elhunyt éltepárja
Angyaloktól körülvéve
Áldást küld le kedvesére

A jó anya zokogása
Fel, — felhat a menyországba,
Hol leánya várva várja,
S karjait felé kitárva
Esdve kéri: ne busuljon,
Uj élet van tul a siron!“

Ujonczok esküje. A hadügyminiszterium tudvalevőleg elrendelte, hogy az ujonczok ez idén nem november 1-én, hanem december 2 án tegyék le az esküt. E szerint a helybeli méntelepi ujonczok is csak akkor fogják letenni az esküt.

Küldöttség fogadás. A *dobsina poprádi* vasut kiépitésének engedélyezése iránt a mult hó 29 én fogadásra bejelentett 100 tagu küldöttséget, mint tudjuk. *Kossuth* Ferencz m. kir kereskedelemügyi miniszter betegsége folytán nem fogadta. Most arról értesülünk, hogy ezen küldöttséget a kereskedelmi miniszter f hó 5 én fogja fogadni.

Jótékony főur. Gróf *Andrássy* Dénes vármegyénk nemes lelkü és jótékonyságában kifogyhatlan tő ura, boldog emlékezetü neje: Francziska grófné halálának ötödik évfordulóján 15000 koronára menő jótékony adományokat tett. Ezzel együtt a folyó évben gyakorolt jótékonysága a bőkezü grófnak 130000 koronát meghaladott. A gróf Kassa polgármesteréhez is 200 koronát küldött a Rákóczy szobor alap javára.

Látogatás. *Ficher* Colbrie Ágost dr. kassai megyés püspök mint a F. U.-ban olvassuk, okt. hó 30 án Jászón pappá szentelt egy premontrei papnövendéket, s aztán *Takács* Menyhért prépost prelátussal együtt átkocsizott Rozsnyóra Sipeki *Balás* Lajos rozsnyói megyés püspök látogatására.

Áthelyezések. *Szabó* István jászberényi földmives iskolai igazgatót, Városunk néhai polgármesterének jeles fiát, a m. kir. földmivelésügyi miniszter a kassai gazdasági akadémiához helyezte át. *Draskóczy* Zoltán rimamurányi r. t. ózdi gyárának tisztviselőjét, Draskóczy István kórházi gondnok szorgalmas fiát, a társulat vezetősége Budapestre a vezérigazgatósághoz helyezte át.

Előléptetés. A hivatalos rendeleti közlönyben olvassuk, hogy a novemberi előléptetéseknél három előkelő megyei családból származó fiatal és tehetséges katonát — lehet mondani soron kivül — ért az előléptetés. Az egyik *Szakall* Kálmán vezérkari iskolát végzett m. kir. honvéd százados — *Szakall* Vincze vármegyei árvaszéki elnök fia — ki I-ső osztályu századossá lépett elő; a másik pedig *Máriássy* Andor, néh *Máriássy* Géza berzétei földbirtokos fia, ki a heinburgi pirnier iskolát kitünő eredménynyel végezte, cs. és kir. hadnagygyá lépett elő a budapesti 7 ik utász-zászlóaljban. A harmadik *Badinyi* Gyula, honvéd-hadapród, ki szintén hadnagygyá lépett elő a 16-ik honvéd ezrednél.

Athelyezés. *Mersitz* Géza feledi vasuti hivatalnok. Mersitz Ignácz fia — mint halljuk — Ajnácskőre állomásfőnökként helyeztetett át.

Kinevezések. A pénzügyminiszter *Szekeres* Ferencz rozsnyói II. oszt. adóhivatali pénztárnokhoz I. oszt. adóhivatali pénztárnokká, *Striczky* Árpád rimaszombati II oszt. ellenőrt jelenlegi állomás helyén I. oszt. adó hivatali ellenőrré nevezte ki. Az igazságügyi miniszter pedig *Balás* Béla rozsnyói kir járásbirósági telekkönyvi iktató dijnokot irnokká nevezte ki.

Ügyészi megbizott kinevezése. Az igazságügyi miniszter *Horkay* Ferencz rozsnyói kir. járásbirósági joggyakornokot a rozsnyói kir. járásbiróság mellett alkalmazott ügyészségi megbizott állandó helyettesévé rendelte ki.

Halálozás. *Szalóczy* Dániel ev. ref. lelkészt és nejét mély gyászba ejtette egyetlen gyermekük: a 20 éves *Szalóczy Ilonka* elhunyta. A szép reményekkel felnevelt fiatal leányka, kit mindenki szeretett, a tavasztól fogva tartó, egyre sulyosabb betegséggel küzdött, mig végre f. hó 2 án reggel szenvedése a halálban véget ért. A gyászoló szülék mély bánata fölött a részvét általános. Temetése ma (vasárnap) délután 3 órakor lesz

Ev. ref egyházi közgyülés A helybeli ev. ref. egyház ma — vasárnap — tartja közgyülését, melyen presbyter választás is lesz.

Előléptetés A vallás- és közoktatásügyi minister a helybeli kir. tanfelügyelőséghez beosztott *Bihary* István tanfelügyelőségi tollnokot — kinek jeles tollából lapunk hasábjain is több figyelemre méltó czikk jelent meg — a XI. fizetési osztály 3 ik fokozatából a X fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő s iskolalátogatási teendők ellátásával is megbizta.

Kinevezés A kereskedelmi m. kir. miniszter *Gedeon* János máv főmérnököt, a helybeli osztálymérnökség főnökét a VI-ik fizetési osztály 2-ik fokozatából ugyanazon fizetési osztály 1-ső fokozatába léptette elő *Lendáczky* Mihály rimabányai állomásfőnök szintén előlépett egy fizetési fokkal.

Haláloxás. Az egyszerü, tisztes polgárasszonyok egyik mintaképe, a széles körben nagy szeretetnek és tiszteletnek örvendett: özv. *Szabó* Jánosné szül. *Miskolczy* Teréz hunyt el október hó 28 án, 70 éves korában. Városunk polgársága körében jól ismerték a csendes visszavonultságban élő, jószivü és nemesen gondolkodó asszonyt, ki a szegényekkel sok jót tett, s minden örömét és boldogságát szeretettel gondozott családja körén kivül abban találta, ha a szegényen segithetett. Régóta beteg volt már, s 28-án végelgyengülésben halt meg Halála őszinte részvétet kelt. Az elhunytban dr. *Szabó* Károly városi tiszti orvos és *Cseh* István városi közgyám neje édes anyjukat gyászolják. Temetése 30 án d u. 2 órakor nagy részvét mellett ment végbe. *Czinke* István ev. ref. lelkész megható beszédben emlékezett meg az elhunytról.

Uj járásorvos. A nagyrőczei járás tisztiorvosa, dr *Lányi* Tivadar egy havi szabadságideje leteltével uj állását elfoglalta, s a hivatalos esküt a mult hónapban letette.

Adomány Özv. *Farkas* Lászlóné Budapestről koszoru megváltás czimen 20 koronát küldött a nyomorék gyermekek otthona javára. A nemes szivü adakozó fogadja ez uton az elnökség hálás köszönetét.

Alapitvány adományozás. A m. kir. honvéd Ludovika akadémiában üresedésben levő „Gr *Buttler*“-féle vármegyei alapitványi helyet a m. kir. honvédelmi miniszter *Krausz* Gyula rozsnyói illetőségü — mint első helyen ajánlott — ifjunak adományozta.

Esküvők *Kauzál* Anna helybeli vármegyei dijnokot okt. hó 29 ikén vette nőül *Tusai* Lajos radistyáni (Borsod m) ev. ref. lelkész. A fiatal pár frigyét *Szalóczy* Dániel ev. ref. lelkész áldotta meg.

Kellner Viktor Cóburg herczegi erdész, dr. *Kellner* Viktor dobsinai orvos fia, okt. hó 20 án tartotta esküvőjét a borsodmegyei Cserepfalván *Antónyi* Gizellával, Antónyi Károly herczegi erdőmester leányával.

Bucsuest *Győry* Lajos volt városi mérnök, lapunk belmunkatársa tiszteletére jó barátai és laptársai szépen sikerült bucsuestélyt rendeztek mult hó 26 án a Tompa szállodában a „Kossuth“-asztalnál. Mintegy 30 an jelentek meg az estélyen. A megjelenteket a bucsuzó iránti őszinte rokonszenv toborozta össze a szépen sikerült bucsu-lakomára. Számos felköszöntő is hangzott el. Az első poharat *Komáromy* István emelte a bucsuzóra, mint benső barátjára és lapunk munkatársára. A második, hasonlatokban gazdag pohárköszöntő a távozó remegő ajkáról hangzott el, kiről elmondhatjuk, hogy a mily szép a tolla olyan a szava is. Majd *Törköly* József dr. *Kovács* László polgármester, *Medveczky* Sándor, *Kathona* Géza. *Rábely* Miklós és *Máriássy* István mondtak szép és tartalmas alkalmi felköszöntőket, a melyeknek elhangzása alatt nem egy könny perdült a szemekből. A valóban minden tekintetben szépen sikerült bucsulakomára *Gede* István és neje tálaltattak kiváló gonddal és figyelemmel. A könnyek hullását pedig csak szaporitotta *Oláh* Gyula zokogó hegedüje, mely hegedü vőlegény korában sokszor sirta el a bucsuzónak: „*Gyere velem akácz lombos falumba . . .*“

A nagyrőczei városi tisztiorvosi állásra, mely dr. *Posevitz* Albert elhunytával megüresedett, a pályázatot legközelebb kiirják. Mint halljuk, a város polgármestere a tisztiorvosi teendők ellátásával ideiglenesen dr. *Dubasievits* Jenő orvost bizta meg.

Halálozások. Mint lapunk zártakor értesülünk, az ág ev. egyház egyik tiszteskoru érdemes tagját veszitette el. *Hurray M* János Kiéte, Eszterézs es Babarét községek ág. ev egyházának 43 éven át volt lelkésze folyó hó 1 én 72 éves korában elhunyt. Temetése ma vasárnap lesz.

Az egri érseki lyceum jog- és államtudományi kara gyászjelentésen közli velünk, hogy dr. *Ludányi* Béla, a büntető jog és jogbölcsészet ny. rk. tanára, október hó 29 én 53 éves korában, tanári működése 8-ik évében elhunyt. 31 én temették Egerben a széles körben ismert tudományos férfiut nagy részvét mellett.

Tisztviselők értekezlete. Tudvalévő dolog, hogy az állami, különösen a birák és birósági tisztviselők, a közel jövőben ismét fizetés emelésben fognak részesülni, illetve automaticze fognak szolgálati idejök után ugyanazon állásban is előlépni egyik fizetési osztályból a másikba. Bár az 1904 évi X t. cz. az állami tisztviselőkkel egyenlősiti a közigazgatási-vármegyei tisztviselőket, mindazon által ezen kedvezmény az utóbbiakra nem terjed ki, vagyis a vármegyei tisztviselők egy osztályból a másikba csak választás utján léphetnek. Bizonyos méltánytalanságot és igazságtalanságot látunk ebben, a vármegyei tisztviselők, s ez adta a szót *Somogy*, *Esztergom* és *Temesvármegye* tisztviselőinek szájába, midőn kérik a vármegyei törvényhatóságokat, hogy a teljesen egyenlősités iránt a törvényhozás mindkét házához és a magyar kir. Belügyminisztériumhoz irjanak fel. Vármegyénket is megkeresték a kezdeményező vármegyék tisztviselői és felhivásuk kellő viszhangra talált. Mult hó 30-án d. u. 1 órakor a vármegyei központi és járási tisztviselők *Bornemisza* László alispán elnöklete alatt népes értekezletet tartottak, hol egyhangulag elhatározták, miszerint teljes mérvben csatlakoznak különösen *Temes*-vármegyének röviden, de praecis kifejtett álláspontjához. Nem tartjuk érdektelennek e helyen azt is közölni, hogy az *elnöklő* alispán, valamint az egész tisztikar örömmel vette tudomásul azon álláspontját a tisztikarnak, hogy a küszöbön lévő tisztujitáskor egy tisztviselő sem fog a másik ellen fellépni. Bizonyára jól fog esni e hir azon megyebizottsági tagjainknak, kik még a nyár folyamán is élesen keltek ki azon mozgalom ellen, hogy egyik másik tisztviselő ellen, illetve állására ellenjelölt állittatnék.

Utóállitás. A szokásos havi katonai utóállitás folyó hó 5 én fog megtartatni a vármegyeházán *Lukács* Géza megyei főjegyző elnöklete alatt.

Jubiláris emlékünnep. A tiszolczi magyarság holnap, f. hó 4-én ünnepli az állami iskola 25 évi fennállásának évfordulóját. A jubiláris ünnepély az iskolaépület nagytermében folyik le a következő programmal: 4 én: 9 órakor reggel hálaadó istentisztelet, 10 órakor reggel gondnoságí diszgyülés, a melyen az iskola történetét *Hanák* Manó igazgató vázolja. ½11 órakor ifjusági ünnepély Esti fél 8 órakor közvacsora melyet tánczmulatság követ.

Ajánlkozás. Egy előkelő családból származó fiatal és férjétől külön élő müvelt nő, ez uton ajánlkozik házvezetőnői vagy társalkodónői állásra. Az illető leginkább magános nőnél szeretne ily állást elfoglalni. — Czime megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Mükedvelő előadás. A lelkes fiatalság által e hó 16 án rendezendő estélyre összeállitott szinlapot és illetve müsort most már sietünk közölni. Szinre kerül: 1 Berczik Árpád „Bálkirálynő“ cz. egyfelvonásos vigjátéka.

Személyek:

Füleky Belizár	— — —	Vietórisz Gyula.
Natália neje	— — —	Rásky Jolánka.
Jozefin leányuk	— — —	Terhes Ilonka.
Szabó Elemér	— — —	Kern Rezső.
Fodor Thasziló	— — —	Fodor Jenő.
Temesi Laczi	— — —	Eperjessy István.
Gyarmati Pista	— — —	Dr. Fodor Kálmán.
Kereszty Ábris	— — —	Kárpáthy Károly.
Jean	— — — — —	* * *

2. Szavallat. Előádja: Máthé Dezső (Budapest.)

3 „Valami hibája van“, vigjáték egy felvonásban. Irta: Gondinet, forditotta: Gabányi Árpád. — Személyek:

De Lussau André orvos	— —	Máthé Jenő.
Ceczile neje	— — — —	Máthé Jenőné.
Balaucourt magánzó	— — —	Fodor Jenő.
Nanette szobalány	— — —	Beliczky Bözske.

A darabok megválasztása és a szereplők képessége már előre is biztositja, hogy mily élvezetes estét fogunk együtt eltölteni és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy ezzel megvetjük ismét alapját egy régen várvavárt mükedvelői társulatnak. (Egyet megsugunk szerkesztőségi szigoru titoktartás alatt, hogy meglepetések is lesznek — müsoron kivül).

Mükedvelő előadás. Tornalján az ott épitendő templomok alaptőkéjének javára folyó hó 10-én a „Fehér ló“ szállodában mükedvelői előadást rendeznek, mely alkalommal szinre kerül „Az apósok“ vigjáték 3 felvonásban. Irta Gabányi Árpád. Az előadáson közreműködnek: Fuchs Jenő, Ponghó László, Ternyey Miklós Hancsovszky Béla, Littkey Miluska, Fischer Margitka, Dezső Margitka, Littkey József, dr. Csák Géza, Lehoczky Irmuska, Rozlozsnik Károly. Az előadást táncz követi.

Vármegyei naptár. Már a negyedik évben fog megjelenni a vármegyei naptár, mely *Sulyovszky* István, gróf *Andrássy* Dénes jószágkormányzójának kezdeményezésére és támogatása mellett látott már két izben is napvilágot. A naptár igen bevált s bő tartalmával, különösen a vármegyei czimtár közlése által keresett tájékoztató munkának bizonyult. A jövő évre is már munkába vétetett és deczember hó 1-ére készen lesz. Szerkesztője *Lukács* Géza vármegyei főjegyző, munkatársak: dr. *Veress* Samu tanár, *Komáromy* István lapunk felelős szerkesztője és dr *Kármán* Aladár orvos. Kapható lesz *Lévai* Izsó könyvkereskedőnél Rimaszombatban.

Értékes füzet jelent meg *Vágó* Gyula rimaszécsi járási m. kir. állatorvos szerkesztésében e czimmel: „A község állategészségügyi rendőri teendői.“ Az alispán külön végzéssel ajánlja a sikerült munkát az illető hatóságoknak és egyuttal elismerését fejezi ki a szerzőnek a közhasznu munka ingyenes felajánlásáért.

Eladási hirdetmény.

4473 sz. — Rimaszombat r. t. város eladóvá teszi a tulajdonát tévő **Erzsébet-téri városháza épületet s beltelkét** 60000 korona kikiáltási ár mellett.

Venni szándékozók ajánlataikat, — az ajánlati összeg 10%-ának a városi pénztárba történt lefizetését igazoló nyugta csatolása mellett a polgármesteri hivatalhoz folyó év **deczember 15-ének** d. e. 12 órájáig nyujtsák be.

Az ajánlatok feletti mindennemü döntési jog a képviselőtestületi közgyülésnek marad fel.

Rimaszombat, 1907. október hó 14

Dr. Kovács, polgármester.

Albérletbe adó vendéglő.

A puszta szabadkai vendégfogadó **1908. év január hó 1-től** három évre másodalbérletbe adatik. — Értekezhetni bármikor ugyanott: **Susztek József** albérlővel.

Lakás Cserencsényben.

Cserencsény községben, — közel a vasuti feltételes megállóhoz — egy három szobás, konyha, éléskamra, gazdasági épület, egy holdas gyümölcs- és konyhakert, külön udvarból álló csinos lakás azonnal bérbeadó. — Értekezhetni lehet a tulajdonos: **Kovács András tanitóval.**

Nyugdijasok vagy falura vágyók, egészséges, száraz uj lakást kaphatnak olcsó bérért. 4—*

Árverés.

A rimaszombati takarékpénztárban a **1907. október 1-ig** ki nem váltott és meg nem hosszabbitott arany-, ezüstnemü- és értékpapirokból álló kézi zálog tárgyak folyó évi **november hó 6-ikán délután 2 órakor** az intézet helyiségében nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Meghosszabbitások november 5-éig fogadtatnak el, azontul a zálogtárgyak csak kiváltással rendezhetők. **Az igazgatóság**

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZETE

RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-utcza 5. sz.

Alulirott tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség szives tudomására, bogy a már négy év óta fennálló és a legjobb hirnek örvendő

könyvkötészetemet

mindenféle legujabb rendszerü **gépek, divatos betük, körzetek, diszitő tárgyak** stb.-vel szereltem fel; miért is **ajánlom szolgálatkészségemet** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó **munkáknak pontos, divatszerü** és **szolid kiviteiben való elkészitésére.**

Felhivom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző** és **tanitó** urak, valamint a **kaszinók, olvasókörök** és **énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt emlitem meg és hivom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén **megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáromon levő több mint **ötven különböző-féle** kivitelü **ima-** és **énekes könyveimmel;** a melyek a legjutányosabb áron nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek,** miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemü közönség jóakaratu pártfogását ismételten kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,
Rimaszombat, Kossuth Lajos-utcza 5. sz.

Vásárjog bérbeadás.

Tornalja nagyközség vásárjoga **1907. év november hó 11-ik napjának** délutáni 3 óráján, a községházán megtartandó nyilvános árverésen 1908. év január 1-től számitandó 3 évre bérbe adatik.

Kikiáltási ár 7000 korona, ezen összegen alól a vásárjog bérbe nem adatik.

Fent nevezett vásárjoggal egyidejüleg bérbeadás tárgyát fogja képezni a nagyközség által most kérelmezett 8 hónapos marhavásár is, melynek kikiáltási ára az árverés napján fog meghatároztatni.

Tornalja, 1907. október 25.

1—1 **Varga Boldizsár**, biró

Kiadó lakás.

Modern, 3 szobás uj lakás a **Losonczi-utczában** a szükséges mellékhelyiségekkel együtt **nov. 1-től** kiadó. Értekezhetni: **Medveczky Sándor** közjegyzővel.

4—*

Eladó vizsla.

Egy teljesen betanitott kétéves nőstény vizsla, mely nyulat, fáczánt, foglyot, fürjet és szalonkát szépen áll. — eladó. — Felvilágositást ad **Susztek József** vendéglős Puszta-Szabadkán. (u. p. Rimaszombat.)

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth Lajos-utcza 35 sz. ház,** mely két kényelmes lakással, mellékhelyiségekkel, kerttel és magános udvarral bir, szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentka Jánossal.**

1—5

Faárverési hirdetmény.

5071. sz. — Gömör-Kishontvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 2739—1907. kb. számu határozata alapján közhirré teszem, hogy **Rimabrézó kösség volt urbéresei** tulajdonát képező erdőben a már esedékes és részben kihasznált vágásterületeken megbecsült 415 m³ **kocsánytalan tölgymüfa** Rimabrézó községházánál (Gömörmegye) **1907. évi november hó 29-én** délután 2 órakor vezetésem alatt megtartandó nyilvános szó és irásbeli árverésen el fog adatni.

A becsérték, mint kikiáltási ár 8432 korona, azaz nyolczezernégyszázharminczkettő korona.

A szerződési időtartam 1909 évi márczius hó végén jár le.

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges, becsáron aluli ajánlat el nem fogadtatik.

Bánatpénzképen a kikiáltási ár legalább 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban kell letenni.

Utóajánlatok egyáltalában el nem fogadtatnak.

A részletes árverési és szerződési feltételek Rimabrézón a volt urbéresek elnökénél és a nyustyai m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Nyustya, 1907. évi október hó 28-án.

Főszolgabiró szabadságon:
Molitórisz, tb. főszolgabiró.

Lópokrócz és gyapjútakarók.

A **Ratkói ipari hitelszövetkezet,** mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe Ratkón, a szövetkezet szürcsapó üzletága által készült **lópokrócz** és **gyapjútakarókat.**

11—* **Az igazgatóság.**

Hirdetmény.

328 sz. — Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járasbiróságnak 1907. évi sp. 154/4. számu végzése következtében **Nagy József** ügyvéd által képviselt **Szőke István** javára **B. Michalek László** ellen 210 kor. s jár. erejéig 1907. évi junius hó 22-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, borjuk, tehenek, kocsik, hámok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbiróság 1907. évi V. 213/4. számu végzése folytán 25 korona tőkekövetelés, $^1/_3$% váltódij biróilag már megállapitott költségek erejéig, Jánosiban a helyszinén leendő megtartására **1907. évi november 4-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t.-cz. 107 és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécsen, 1907. évi október 15. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Bank áthelyezés.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági bank részvénytársaság üzleteinek és a T. nagyközönségnek szives tudomására hozza, hogy üzleti helyiségét a nagy kir. **postahivatallal szemben** ujonnan épült

saját házába helyezte át.

A bank elfogad pénzbetéteket a viszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatozás mellett. Egyszerü és törlesztéses kölcsönöket ad: földbirtokra, váltókra, házakra, biztositott követelésekre, értékpapirokra, sorsjegyekre, beraktározott árukra, gabonára és nyers terményekre; közvetiti a gazdasági gépeknek bevásárlását a földbirtokosok részére. Eszközli sorsjegyeknek az elárusitását és vételét.

Hirdetmény.

409 sz. — Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbiróságnak 1906. évi sp. VIII. számu végzése következtében **dr. Bender Béla** ügyvéd által képviselt **„Molnárok Lapja“ kiadóhivatala** javára **Kossuth József** ellen 71 kor. s járulékai 1907. évi szeptember hó 27-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 848 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: malaczok, szalmanemüek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbiróság 1907. évi V. 270/17. számu végzése folytán 71 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi október hó 25-ik napjától járó 5% os kamatai, $^1/_3$% váltódij és összesen 156 kor. 10 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Csizben, a helyszinén **1907. évi november hó 7-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs 1907. évi október hó 27-én.

Kovács Géza kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

393. sz. — Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1907. évi 2236. számu végzése következtében **dr Székely József** ügyvéd által képviselt **Putnoki Takarékpénztár** javára **Jankovics Miklós és neje** ellen 380 kor. s jár. erejéig 1907. évi április hó 25-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 ökör és 6 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornaljai kir. járásbiróság 1907. évi V. 100/4. számu végzése folytán 380 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi január hó 31-ik napjától járó 6% kamatai, $^1/_3$% váltódij és eddig összesen 111 kor. 23 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Dapsi pusztán az alesperes lakásán leendő megtartására **1907. évi november hó 7-ik napjának** délutáni $2^1/_2$ órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tornalja, 1907. évi október hó 21-én.

Székely Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

381. sz. — Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszéknek 1907. évi 11425 számu végzése következtében **dr Király Kálmán** ügyvéd által képviselt **a putnoki hitelintézet** javára **Hangonyi István és társa** ellen 580 kor. s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 16-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: széna sarju, lovak, tehenek, borjuk, sertés, szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbiróság 1907. évi V. 278/2 számu végzése folytán 580 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi április hó 28-ik napjától járó 6% kamatai, $^1/_3$% váltódij és eddig összesen 98 koronaban biróilag már megállapitott költségek erejéig Urajon, alpereseknél leendő megtartására **1907. évi november hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécsen, 1907. évi október hó 24-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Rimaszombat, 1907. Nyomatott RABELY MIKLÓS könyvnyomdájában.